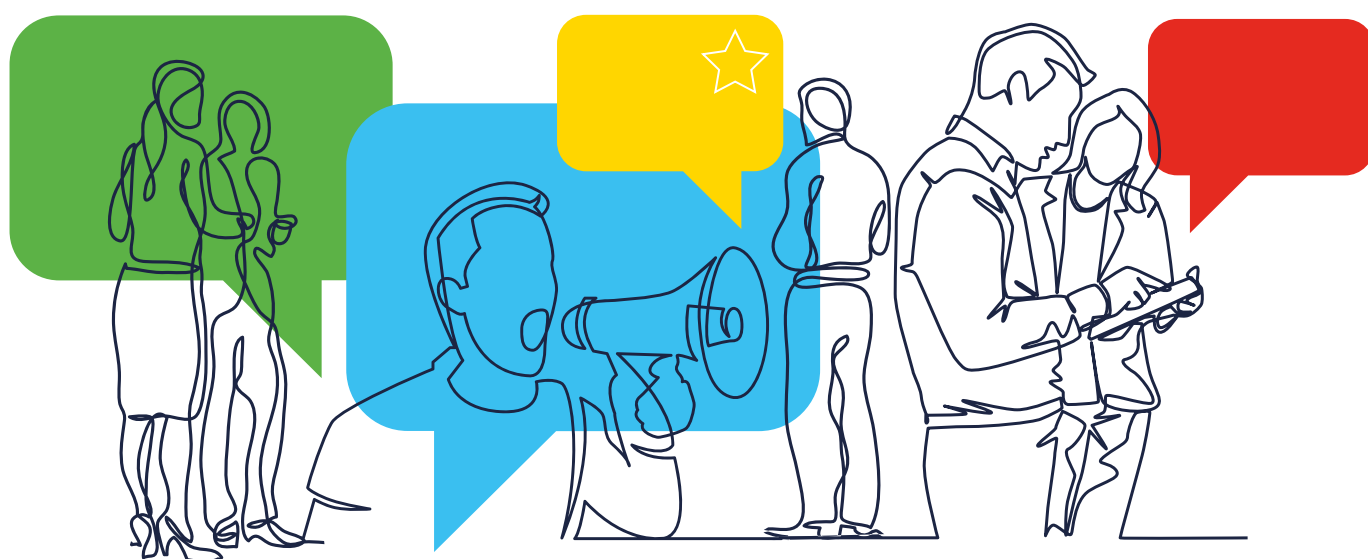

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV

ZASTAVTE ODSTRAŇOVANIE PLUTIEV – ZASTAVTE OBCHOD

ZDROJE INFORMÁCIÍ – DISKUSIA – POUŽÍVATELIA –
PORADENSTVO

| Obsah

Iniciatíva: „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“	3
Kampaň	4
Vplyv kampane	9

1

Iniciatíva: „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“

„Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ je ôsma úspešná európska iniciatíva občanov. V iniciatíve sa Komisia vyzýva, aby ukončila obchodovanie s odstránenými žraločími plutvami v EÚ rozšírením pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 605/2013, ktorým sa zakazuje odstraňovanie plutiev žralokov, a takisto aby zakázala dovoz odstránených žraločích plutiev do Európskej únie, ich vývoz z Európskej únie a tranzit v rámci nej.

Iniciatíva „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ bola zaregistrovaná 2. januára 2020 a obdobie zberu podpisov sa začalo 31. januára 2020. Podarilo sa zozbierať **1 119 996 overených vyhlásení o podpore**, pričom **minimálne prahové hodnoty boli dosiahnuté v 15 členských štátoch**. Obdobie zberu bolo predĺžené o jeden rok, t. j. do 31. januára 2022, aby sa zohľadnil vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na kampaň¹.

Po skončení fázy zberu podpisov prešla iniciatíva procesom overovania (ktorý bol z dôvodu pandémie takisto predĺžený), počas ktorého zodpovedné orgány v každom členskom štáte kontrovali a overovali vyhlásenia o podpore. Iniciatíva bola následne formálne predložená Európskej komisii 11. januára 2023 ([tlačová správa](#)). Dňa 5. júla 2023 Komisia uverejnila oznámenie, v ktorom na túto iniciatívu odpovedala.

Faktory úspechu:

- rozvíjanie silných partnerstiev s rozličnými organizáciami,
- budovanie siete podporovateľov pred začiatkom iniciatívy,
- neustále získavanie kontaktov a rozširovanie partnerstiev s inými organizáciami počas kampane,
- zameranie sa na používanie sociálnych médií s cieľom osloviť širšie publikum a nové cieľové skupiny,
- vytvorenie tímov dobrovoľníkov v jednotlivých krajinách EÚ, ktorí pomáhali pri rozvoji a udržiavaní miestnych kampaní.

¹ V súlade s nariadením (EÚ) 2020/1042, ako aj rozhodnutiami C(2020) 9226 a C(2021) 1121.

2

Kampaň

Príprava

Organizátori iniciatívy „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ boli podobne ako ostatní organizátori európskych iniciatív občanov veľmi zaniatení pre svoju tému a boli pripravení naplno sa pustiť do práce. Príprava európskej iniciatívy občanov je pravdepodobne najdôležitejšia časť. Počas prípravnej fázy organizátori vypracúvajú stratégiu kampane a budujú svoju sieť. Základom úspechu tejto európskej iniciatívy občanov bolo vybudovanie **siete partnerov a dobrovoľníkov**. Iniciatívu podporilo 105 organizácií, 14 združení vodného športu, 14 spoločností a 16 celebrit/vplyvných ľudí. Hlavným podporovateľom bola mimovládna organizácia Sea Shepherd, ktorá poskytla organizátorom finančnú podporu a odborné znalosti a poradenstvo v oblasti organizovania kampane.

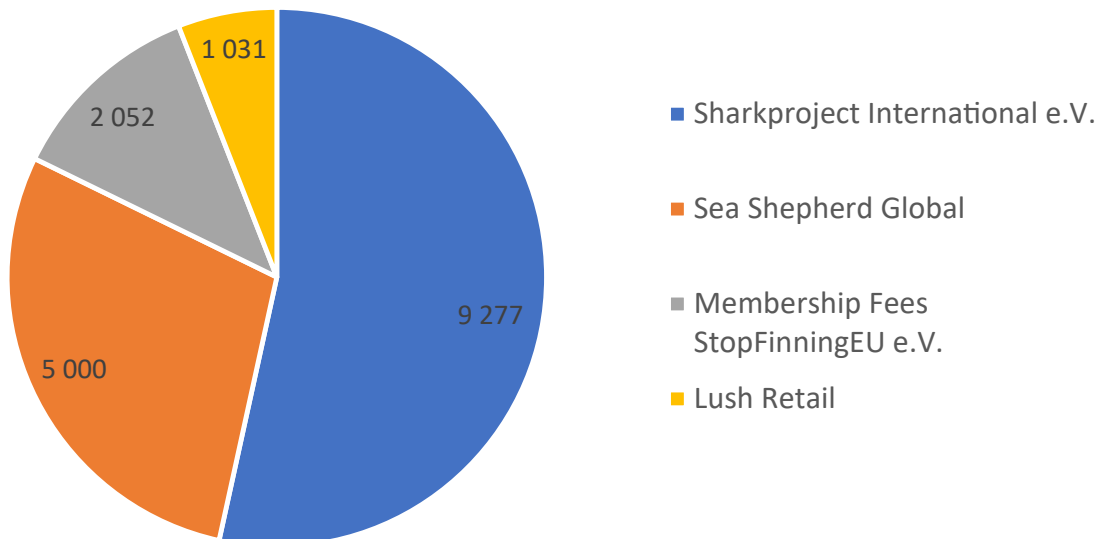
Zaistiť, aby tieto siete partnerov aktívne podporovali iniciatívu, predstavovalo výzvu. Organizátori ju zvládli tak, že iniciovali online konferenčné hovory, aby partnerov informovali o aktuálnom pokroku iniciatívy; začali vydávať pravidelný informačný bulletin; vytvorili obsah, ktorý si partneri mohli prispôbiť a použiť v rámci vlastných komunikačných kanálov, a predstavili návrhy na podujatia, ktorých cieľom bolo propagovať iniciatívu v ich miestnych oblastiach.

Pre túto iniciatívu bolo takisto kľúčové pracovať na **prítomnosti v online priestore**, pretože zber podpisov prebiehal počas pandémie ochorenia COVID-19 a podujatia sa nemohli konať s osobnou účasťou. Organizátori vypracovali viacjazyčné webové sídlo so základnými informáciami o iniciatíve, jej požiadavkami a zdrojmi, ako sú informačné prehľady a plány kampane. V rámci prítomnosti v online priestore sa organizátori prezentovali aj v sociálnych médiách: [Facebook](#) (15 000 sledovateľov), [Instagram](#) (37 600 sledovateľov), [X \(predtým Twitter\)](#) (1 998 sledovateľov) a [YouTube](#) (229 odberateľov).

Organizátori iniciatívy „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ vyzbierali celkovo 17 360 EUR vo forme podpory a finančných prostriedkov. Vykazujú sa len príspevky vyššie ako 500 EUR na darcu.

Zdroje financovania (€)

| Vykonávanie kampane

Organizátori iniciatívy **určili desať členských štátov, na ktoré sa zacielili a v ktorých chceli dosiahnuť minimálne prahové hodnoty:** Česko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Maďarsko, Holandsko a Rakúsko. Organizátori si tieto krajiny vybrali z dvoch dôvodov:

1. tieto krajiny sú súčasťou obchodu so žraločími plutvami a sú priamo ovplyvnené návrhmi európskej iniciatívy občanov a
2. v týchto krajinách pôsobí väčšina partnerských organizácií organizátorov, ako aj ich dobrovoľníkov a vplyvných osobností.

V dôsledku pandémie museli organizátori zrevidovať svoju pôvodnú stratégiu kampane a zamerať sa na prítomnosť v online priestore a zber podpisov online. Vďaka predĺženiu obdobia zberu podpisov, pomoci ich siete partnerov a dobrovoľníkov a silnej kampani v sociálnych médiách však organizátori dokázali túto prekážku prekonať. Je pozoruhodné, že vďaka týmto partnerom, dobrovoľníkom a kampaniam v sociálnych médiách boli organizátori počas posledných 20 dní pred oficiálnym ukončením obdobia zberu podpisov schopní zozbierať viac než 500 000 podpisov. Kľúčovým bolo zvyšovanie povedomia o kampani a v tomto ohľade **zohrali počas kampane týkajúcej**

„Všetko (kampane v sociálnych médiách a osveta) viedlo k zvýšeniu povedomia o našej iniciatíve! Človek musí byť trpezlivý a zároveň si veriť... A to nie je vždy ľahké.“

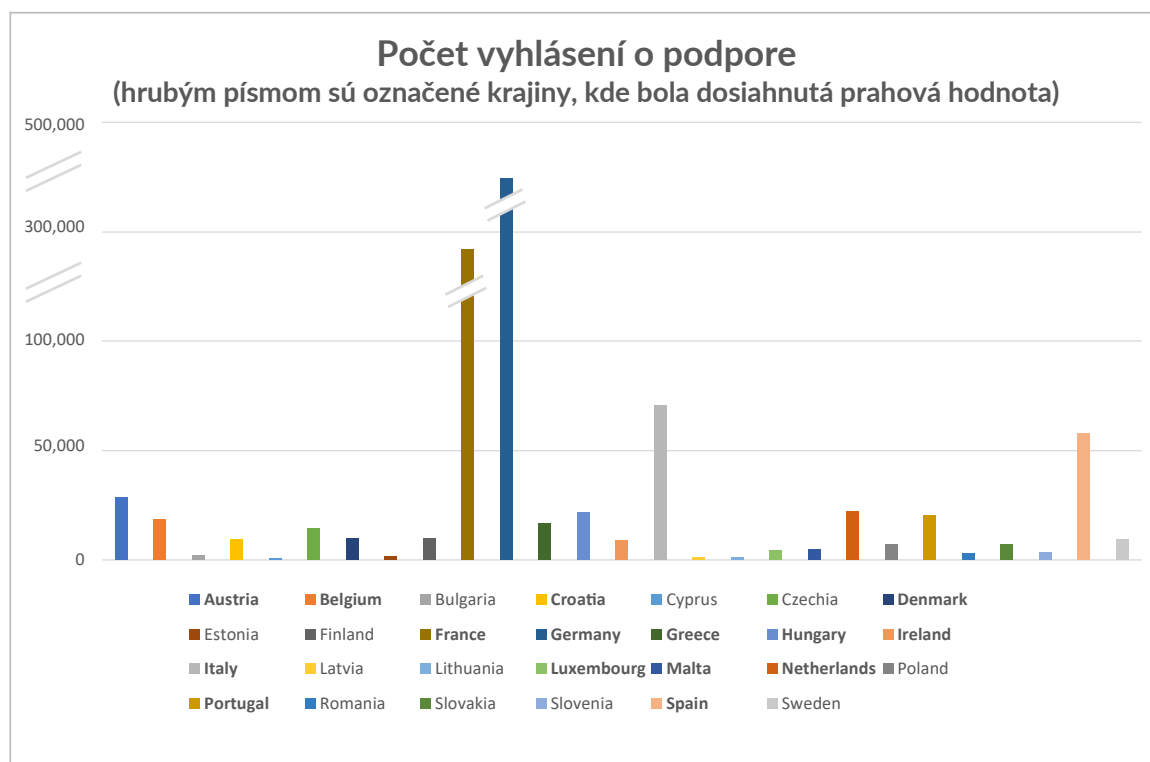
– organizátor európskej iniciatívy občanov „Zastavte odstraňovanie plutiev“

sa tejto iniciatívy významnú úlohu vplyvné osobnosti. Každý míľnik, ktorý organizátori a dobrovoľníci dosiahli, napríklad dosiahnutie požadovanej prahovej hodnoty v nejakom členskom štáte, bol príležitosťou na to, aby sa iniciatíva ešte viac zintenzívnila. Organizátori využili dosiahnutie významných míľnikov aj v oblasti ochrany morí a oceánov na propagáciu iniciatívy a zvyšovanie povedomia. Aj napriek pandémie dokázali organizátori úspešne zorganizovať niekoľko podujatí naprieč celou EÚ, a to vo veľkých mestách, ako sú Rím, Atény a Berlín.

Zber podpisov

Organizátori iniciatívy „Zastavte odstraňovanie plutiev“ využili **centrálny online systém na zber vyhlásení**. V dôsledku pandémie sa zber podpisov počas kampane sťažil a spomalil. Organizátori použili svoju sieť partnerov a dobrovoľníkov, aby zachovali vysokú intenzitu kampane a iniciatívu ďalej propagovali. Iniciatíva mala vďaka vplyvným osobnostiam pomerne výraznú prítomnosť v sociálnych médiách. To malo obrovský vplyv na kampaň a viedlo k zozbieraniu viac než 1,1 milióna podpisov. Viac informácií nájdete v ich [blogovom príspevku](#) na fóre európskej iniciatívy občanov.

| Overenie a predloženie

Po predĺžení obdobia zberu podpisov sa v rámci iniciatívy v 27 členských štátoch EÚ nakoniec zozbieralo 1 202 121 podpisov, z čoho príslušné vnútroštátne orgány uznali 93 % z nich za platné. Organizátori 11. januára 2023 zorganizovali na námestí Place du Luxembourg v Bruseli podujatie, ktorého cieľom bolo osláviť predloženie **1 119 996 overených vyhlásení o podpore** Komisii. Pred Európskym parlamentom sa zhromaždilo viac než 50 ľudí z viac ako desiatich krajín EÚ, aby túto chvíľu oslávili (pozri [príspevok v sociálnych médiách](#)). Predložením podpisov sa začalo šesťmesačné obdobie posudzovania.

3

Vplyv kampane

Posúdenie iniciatívy Komisiou a jej odpoveď

Organizátori sa po formálnom predložení iniciatívy stretli 6. februára 2023 s eurokomisárom pre životné prostredie, oceány a rybolov Virginijusom Sinkevičiom (tlačová správa). Dňa 27. marca 2023 Európsky parlament usporiadal verejné vypočutie o iniciatíve „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ (záznam verejného vypočutia). Organizátori predstavili ciele iniciatívy a zapojili sa do rozhovoru s poslancami Európskeho parlamentu (hlavné momenty vypočutia EP). Dňa 11. mája 2023 bola iniciatíva „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ prerokovaná na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu (záznam rozpravy).

Autorské právo: European Union, 2023 ([link](#))

Komisia prijala 5. júla 2023 **oznámenie s uvedením svojich opatrení v reakcii** na európsku iniciatívu občanov „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“. Komisia túto iniciatívu víta a prijme tieto opatrenia (pozri tlačovú správu):

1. preskúma vhodnosť začatia uplatňovania legislatívneho opatrenia na ukončenie obchodu s odstránenými žraločími plutvami a začne posúdenie vplyvu zamerané na environmentálne, sociálne a hospodárske dôsledky uplatňovania politiky v oblasti tzv. plutiev neoddeliteľných od tela;
2. do konca roka 2024 zlepši štatistiky týkajúce sa obchodu s produktmi zo žraloka;
3. posilní presadzovanie opatrení EÚ v oblasti výsledovateľnosti posilnením presadzovania práva EÚ, ktoré sa vzťahuje na celý hodnotový reťazec;
4. zintenzívni medzinárodnú činnosť EÚ podporovaním celosvetového zákazu odstraňovania plutiev žralokov a ďalších opatrení.

Organizátori sa 13. júla 2023 stretli s komisárom Sinkevičiusom, aby prediskutovali odpoveď Komisie na túto európsku iniciatívu občanov. Organizátori iniciatívy „Zastavte odstraňovanie plutiev“ zverejnili 18. októbra 2023 oznámenie týkajúce sa odpovede Komisie, v ktorom zdôraznili všetky argumenty, ktoré sa musia zohľadniť na účely spravodlivého a vyváženého posúdenia vplyvu (pozri tlačovú správu).

Rady a tipy pre budúcich organizátorov

- Skôr než začnete kampaň, vybudujte rozsiahlu a silnú sieť partnerských organizácií a dobrovoľníkov.
- Zostaňte so svojou sieťou partnerských organizácií a dobrovoľníkov v kontakte.
- Vypracujte pre sieť partnerských organizácií a dobrovoľníkov materiály s cieľom propagovať iniciatívu.
- Spojte sa s celebritami a/alebo s vplyvnými osobnosťami prostredníctvom sociálnych médií.

